

Programmabegroting 2025-2028

3.4 Sociaal domein

Ambitie

De ambitie is een inclusief en sociaal Gouda, waarin iedereen gelijkwaardig is en iedere Gouwenaar mee kan doen. Ongeacht leeftijd, culturele achtergrond, gender, inkomen, seksuele voorkeur, talent of beperking. Dit betekent dat de gemeente de juiste zorg en ondersteuning betaalbaar en beschikbaar houdt voor Gouwenars die dit nodig hebben. Ook is er meer aandacht voor armoede en schuldhulp.

Om mee te kunnen doen in de samenleving moeten mensen kunnen beschikken over bestaanszekerheid. Daarom worden gezinnen met een laag inkomen die dat nodig hebben ondersteund met specifieke aandacht voor kinderen.

Wat wil de gemeente Gouda bereiken?

1) Iedereen kan meedoen in een inclusieve en sociale stad

Een inclusief en sociaal Gouda, waarin iedereen gelijkwaardig is en iedere Gouwenaar mee kan doen. Ongeacht leeftijd, culturele achtergrond, gender, inkomen, seksuele voorkeur

2) Inzetten op kansengelijkheid

Het aanpakken van financiële problemen en voorkomen van armoede door het structureel verbeteren van de positie van gezinnen en kinderen.

3) Passende zorg en ondersteuning

Passende zorg en ondersteuning betaalbaar en beschikbaar houden voor Gouwenars die dit het meest nodig hebben.

4) Integrale dienstverlening sociaal domein

De dienstverlening op het gebied van jeugd, wmo en werk en inkomen is integraal en gaat uit van de menselijke maat. Dienstverlening wordt continu verbeterd.

3.4.1 Wat gaat de gemeente ervoor doen?

Doelstelling 1: Iedereen kan meedoen in een inclusieve en sociale stad

- Ontwikkelen van een sterke sociale basis door te anticiperen op maatschappelijke ontwikkelingen, zoals vergrijzing. Dit draagt bij aan een vitale samenleving met sterkere sociale cohesie. Voor een stevige sociale basis wordt ingezet op ondersteuning van vrijwilligersorganisaties, het bevorderen van vrijwilligerswerk en vernieuwing van het vrijwilligersbeleid. Ook geeft het college uitvoering aan de aanbevelingen uit het behoefteonderzoek mantelzorgers.
- Uitvoeren van de Lokale Inclusie en Diversiteitsagenda (LIDA) met in 2025 extra activiteiten rond het thema bevrijding en vrijheid, in het teken van het einde van de Tweede Wereldoorlog, 80 jaar geleden.
- Begeleiden van statushouders om zich snel thuis te voelen in Gouda. Dit doet de gemeente door persoonlijke begeleiding op het gebied van taal, (arbeids-)participatie, gezondheid en zelfredzaamheid. Hierbij maakt de gemeente gebruik van de diensten van lokale partners en ondernemers.
- Inzetten op participatie, re-integratie en het op weg helpen richting werk van inwoners die daarbij ondersteuning nodig hebben. De focus ligt op inwoners met een arbeidsbeperking, en mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Door de inzet van Nederlandse taallessen of ander informeel taalaanbod via het Taalhuis worden inwoners met een uitkering met taalproblematiek ondersteund.
- De ontwikkeling van een regionaal werkcentrum voor Midden-Holland en het toekomsttraject Promen, waarin (nieuwe) keuzes gemaakt moeten worden over de verschillende doelgroepen richting werk.

Doelstelling 2: Inzetten op kansgelijkheid

- Via Buurt aan Zet samen met de bewoners uit Oud Achterwillens middels kleine stapjes werken aan de thema's: veiliger, schoner, leefbaarder, gezelliger en gezonder. Bewoners voelen zich in controle.
- Samen met ketenpartners uitvoeren van activiteiten van de uitvoeringsagenda van het Gezond Actief Leven Akkoord (GALA). Gouda richt zich op terugdringen van vermijdbare gezondheidsachterstanden, vooral bij ouderen en jeugd en jongvolwassenen.
- Partijen uit de kinderopvang en het onderwijs ontwikkelen samen met maatschappelijke partners een gezamenlijke werkwijze voor het aanpakken van vragen en problemen rondom opvoeden en opgroeien in de context van kinderopvang en school. Dit wordt gedaan vanuit het perspectief van normaliseren, wijkgericht en waar mogelijk in collectieve oplossingen. In 2025 wordt gestart in Westergouwe.
- Actualiseren van het beleid gericht op preventie en aanpak van schulden en armoede, met de focus op de implementatie van de basisdienstverlening schuldhulpverlening, in lijn met landelijke bestuurlijke afspraken en het bestrijden van (de gevolgen van) armoede onder kinderen.
- Inzetten op het terugdringen van laaggeletterdheid door inwoners te wijzen op het aanbod van het taalhuis en inwoners actief door te verwijzen naar lestrajecten. Tevens door in te zetten op direct duidelijke communicatie door de gemeente.

Doelstelling 3: Passende zorg en ondersteuning

- De betaalbaarheid en beschikbaarheid van jeugdzorg staat onder druk. Om die reden blijft de gemeente zich inzetten om de vraag naar jeugdzorg te stabiliseren, waar mogelijk af te remmen en de kosten te beheersen. Onder meer door het versterken van de samenwerking met externe verwijzers, zoals Gecertificeerde Instellingen (GI's) en huisartsen, om waar mogelijk af te schalen naar goedkopere vormen van gecontracteerde zorg of voorliggende voorzieningen.
- Stabiliseren en waar mogelijk afremmen van de waarschijnlijk toenemende vraag naar Wmo-voorzieningen als gevolg van de vergrijzing. Onder meer door informatie, voorlichting en advies aan toekomstige ouderen, verstevigen van de sociale basis (zie ook doelstelling 1) en door het aanbod en de bekendheid van voorliggende (algemene) en collectieve voorzieningen te vergroten.
- Verder bouwen aan effectieve samenwerking in de nieuwe Gemeenschappelijke Regeling Jeugd en Wmo Midden-Holland, die per 1 januari 2025 van start gaat. In samenwerking met de regiogemeenten wordt nader invulling gegeven aan de nieuwe organisatie en de bestuurlijke inrichting.
- Bijdragen aan de ontwikkeling van een nieuwe regiovisie Jeugd en Wmo Midden Holland.

Doelstelling 4: Integrale dienstverlening sociaal domein

- Dienstverlening aan inwoners en werkgevers wordt continu verbeterd en gemoderniseerd, onder meer door de invoering van casemanagement. Dit vindt plaats in dialoog met en op basis van ervaringen van inwoners. De menselijke maat is het uitgangspunt.
- In 2025 is een herziening van de Participatiewet voorzien via het wetsvoorstel Participatiewet in balans. In het wetsvoorstel staat een aantal maatregelen om de Participatiewet te verbeteren en de balans te herstellen tussen rechten en plichten. Vertrouwen en de menselijke maat worden bij de uitvoering kernwaarden.
- Vergoeden van gedupeerden van de Tijdelijke regeling alleenverdienersproblematiek. Dit is een regeling waarbij gemeentes jaarlijks een vast bedrag ambtshalve toekennen aan de betrokken huishoudens. Het gaat om huishoudens die een lager besteedbaar inkomen hebben door samenloop van uitkeringen en inkomen dan vergelijkbare huishoudens in de bijstand.

3.4.2 Verbonden partijen

Verbonden partijen dragen bij aan de te realiseren beleidsdoelstellingen van de gemeente.

Verbonden partijen	Doel
Promen	Promen richt zich op de ondersteuning van mensen bij het krijgen en behouden van een passende en duurzame plek op de arbeidsmarkt. Dit doen zij door uitvoering te geven aan de Wet Sociale Werkvoorziening. Daarnaast biedt ProWork dienstverlening ihkv de Participatiewet; o.a. re-integratietrajecten (routes), beschut werk en garantiebanen.
Hecht	In Hecht zijn de gemeentelijke taken op het gebied van publieke gezondheid samengebracht. Hecht zet zich in voor de gezondheid, veiligheid en meer kansen voor de inwoners van regio Hollands Midden.
Belastingsamenwerking Gouwe-Rijnland (BSGR)	De BSGR verzorgt de afhandeling van kwijtscheldingsverzoeken van de gemeentelijke belastingen (afvalstoffenheffing, rioolheffing en ozb).
Jeugd en Wmo	Het doel van de Gemeenschappelijke Regeling (GR) Jeugd en Wmo is om samen te werken aan de uitvoering van taken op het gebied van jeugdzorg en maatschappelijke ondersteuning (Wmo). Deze samenwerking helpt gemeenten om zorg en ondersteuning te bieden aan kwetsbare inwoners, zoals jongeren en mensen met een beperking, met als doel hun welzijn, participatie en zelfredzaamheid te bevorderen.

3.4.3 Doelen en indicatoren

Doelen

Onderstaand zijn de Global Goals weergegeven die van toepassing zijn op dit beleidsprogramma.

Indicatoren

In de onderstaande tabel zijn de indicatoren weergegeven die samenhangen met doelstellingen binnen dit programma.

Doelstelling	Toelichting	Indicator	Databron
Iedereen kan meedoen in een inclusieve en sociale stad	Een inclusief en sociaal Gouda, waarin iedereen gelijkwaardig is en iedere Gouwenaar mee kan doen. Ongeacht leeftijd, culturele achtergrond, gender, inkomen, seksuele voorkeur.	Het % inwoners dat zich thuis voelt in Gouda	Stadspeiling
Inzetten op kansengelijkheid en preventie	Het aanpakken van financiële problemen en voorkomen van armoede door het structureel verbeteren van de positie van gezinnen en kinderen.	Het aantal uitgegeven Rotterdampassen (waarvan voor volwassenen en kinderen uit doelgroep minima)	Gemeente Rotterdam
Inzetten op kansengelijkheid en preventie	Het aanpakken van financiële problemen en voorkomen van armoede door het structureel verbeteren van de positie van gezinnen en kinderen.	Het % kinderen met gezond gewicht	GGD Midden-Holland
Inzetten op kansengelijkheid en preventie	Het aanpakken van financiële problemen en voorkomen van armoede door het structureel verbeteren van de positie van gezinnen en kinderen.	Het aantal verzilverde tegoedbonnen sport en cultuur op de Rotterdampas (2 per pas voor kinderen minima)	Gemeente Rotterdam
Passende zorg en ondersteuning	Passende zorg en ondersteuning betaalbaar en beschikbaar houden voor Gouwenaars die dit het meest nodig hebben.	Het relatieve gebruik van aantal kinderen < 18 jaar van maatwerk jeugdhulp	Gemeente Gouda, Sociaal domein
Passende zorg en ondersteuning	Passende zorg en ondersteuning betaalbaar en beschikbaar houden voor Gouwenaars die dit het meest nodig hebben.	De gemiddelde kosten per cliënt per jaar voor de maatwerkvoorziening Wmo	Gemeente Gouda, Sociaal domein
Integrale dienstverlening sociaal domein	De dienstverlening is integraal en gaat uit van de menselijke maat. Dienstverlening wordt continu verbeterd.	Het gemiddeld rapportcijfer voor de dienstverlening van de medewerkers van de gemeente (J, Wmo en weni)	Client Ervaringsonderzoeken Jeugd, Wmo en werk en inkomen
Integrale dienstverlening sociaal domein	De dienstverlening is integraal en gaat uit van de menselijke maat. Dienstverlening wordt continu verbeterd.	Het % inwoners dat weet voor welke hulp ze terecht kunnen bij de gemeente	Stadspeiling

3.4.4 Wat gaat het kosten?

3.4.4.1 Overzicht lasten en baten

Exploitatie (bedragen * € 1.000)	2025	2026	2027	2028
Lasten	172.081	159.310	153.653	153.054
Baten	-35.680	-34.931	-30.409	-30.409
Saldo van baten en lasten	136.401	124.378	123.244	122.644
Toevoegingen aan reserves (lasten)	0	0	0	0
Onttrekkingen aan reserves (baten)	-9.285	-581	0	0
Gerealiseerd resultaat	127.116	123.798	123.244	122.644

(+ = nadeel/ last | - = voordeel / baat)

3.4.4.2 Overzicht mutaties

In de onderstaande tabel zijn de financiële mutaties binnen dit programma weergegeven.

(bedragen x € 1.000)	2025	2026	2027	2028
Startbegroting	120.044	116.192	115.579	115.247
Autonome en administratieve ontwikkeling	3.463	3.920	4.407	4.121
Kadernota	4.373	4.428	3.979	3.979
Nieuwe ontwikkelingen/ bestuursrapportage	-764	-742	-722	-702
Totaal	127.116	123.798	123.244	122.644

(+ = nadeel/ last | - = voordeel / baat)

3.4.4.3 Taakvelden

De volgende taakvelden maken deel uit van dit programma. Per taakveld is het saldo van lasten en baten weergegeven.

Taakvelden (bedragen * € 1.000)	2025	2026	2027	2028
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	12.489	12.060	11.708	11.810
6.23 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	7.595	6.443	6.560	6.560
6.3 Inkomensregelingen	9.201	8.786	8.557	8.454
6.4 WSW en beschut werk	9.970	9.623	9.231	8.667
6.5 Arbeidsparticipatie	8.137	6.673	6.534	6.450
6.60 Hulpmiddelen en diensten (Wmo)	2.165	1.285	1.285	1.285
6.711 Hulp bij het huishouden (WMO)	8.587	8.608	8.636	8.648
6.712 Begeleiding (WMO)	7.987	7.982	8.039	8.052
6.713 Dagbesteding (WMO)	2.184	2.184	2.184	2.184
6.714 Overige maatwerkarrangementen (WMO)	9.694	3.286	2.976	2.976
6.751 Jeugdhulp ambulant lokaal	1.663	1.663	1.663	1.663
6.752 Jeugdhulp ambulant regionaal	17.132	17.128	17.213	17.238
6.753 Jeugdhulp ambulant landelijk	721	721	721	721
6.761 Jeugdhulp met verblijf lokaal	2.060	2.060	2.060	2.060
6.762 Jeugdhulp met verblijf regionaal	4.013	4.016	4.016	4.016
6.763 Jeugdhulp met verblijf landelijk	464	464	464	464
6.791 PGB WMO	1.418	1.418	1.418	1.418
6.792 PGB Jeugd	744	744	744	744
6.811 Beschermd wonen (WMO)	17.880	17.881	17.881	17.881
6.812 Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	5.617	4.675	4.675	4.675
6.821 Jeugdbescherming	2.422	2.423	2.423	2.423
6.822 Jeugdreclassering	251	251	251	251
6.91 Coördinatie en beleid Wmo	176	176	176	176
6.92 Coördinatie en beleid Jeugd	100	100	100	100
7.1 Volksgezondheid	3.689	3.689	3.689	3.689
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	42	42	42	42
Totaal	136.401	124.378	123.244	122.644

(+ = nadeel/ last | - = voordeel / baat)

3.5 Cultuur, sport en recreatie

Ambitie

Gouda is een bruisende en gezonde stad, waar het prettig wonen, opgroeien en recreëren is. Een stad met een rijk cultureel aanbod waar ruimte is voor verwondering en een unieke beleving.

De gemeente wil het culturele erfgoed van Gouda behouden, versterken en toekomstbestendig maken en haar archeologische verleden zichtbaar maken. Kansen die waterrecreatie biedt voor Gouda, aangrijpen.

Voor een aantrekkelijke en leefbare stad zijn cultuur en kunst een onmiskenbare schakel. Toegankelijkheid, een breed bereik en divers aanbod van kunst en cultuur is daarbij cruciaal.

Gouda is een gezonde stad met gezonde inwoners. Zowel lichamelijk als geestelijk. Sporten en bewegen is toegankelijk en dichtbij voor iedere Gouwenaar.

Wat wil de gemeente Gouda bereiken?

1) Een aantrekkelijke stad voor inwoners, bezoekers en toeristen

Investeren in een aantrekkelijke binnenstad voor inwoners, bezoekers en toeristen, in samenwerking met de partners. Het benutten van kansen voor waterrecreatie. Het investeren in de verbinding van de culturele as Museum Gouda - Sint Jan – Stadhuis – Waag om de kracht van dit toonaangevende cultuurhistorische ensemble voor Gouda beter te benutten.

2) Het merk Gouda verder versterken en strategisch positioneren

Gouda is een unieke stad die veel te bieden heeft en om trots op te zijn. Daarom wil de gemeente datgene waar Gouda voor staat verder uitdragen en samen met partners werken aan versterking van het imago.

3) Versterken van het cultureel erfgoed in Gouda

Inzetten op het behoud en maatschappelijke benutting van het cultuurhistorisch erfgoed en stimuleren van onderhoud. Het uitdragen en zichtbaar maken van de geschiedenis van Gouda, ook op archeologisch gebied. Het uitvoering geven aan de herbestemmingsplannen voor het Stadhuis en een nieuwe aanwijzingsronde voor monumenten.

4) Ontwikkeling en vernieuwing van de brede culturele sector

Het stimuleren van een vernieuwend, interessant en aansprekend aanbod van kunst en cultuur voor de grote diversiteit aan Gouwenars en bezoekers van buiten Gouda.

5) Toename van het aantal inwoners dat sport en voldoende beweegt

De gemeente wil door de inzet van verschillende instrumenten faciliteren dat het aantal inwoners dat sport en voldoende beweegt toeneemt.